

**Ako sa máš?
Slovensko-ukrajinský slovník**

**Як справи?
Українсько-словацький словник**

Centrum pre európsku politiku
Nadácia na podporu občianskych aktivít
Nórsky finančný mechanizmus
Úrad vlády Slovenskej republiky
2010

Slovník vyšiel v rámci projektu „Škola bez hraníc“ (Blokový grant “Otvárame dvere pre nové možnosti spolupráce”), ktorý bol podporený finančnými prostriedkami z:

- Nórskeho finančného mechanizmu (www.eeagrants.org)
- Úradu vlády Slovenskej republiky (www.vlada.gov.sk)

Sprostredkovateľom blokového grantu je

- Nadácia pre podporu občianskych aktivít (www.npoa.sk)

Vydanie slovníka ďalej podporili:

- Konrad-Adenauer-Stiftung (www.kas.de)
- SESO – spol. s r. o., Vranov nad Topľou
- IPEC Projekt, s. r. o. (www.ipec-group.com)

Ako sa máš? – Як справи?

slovensko-ukrajinský slovník / українсько-словацький словник

zostavovatelia: Kamil Sládek

Alexandra Stará

Korektúry: Bohdana Marecová

Recenzent: Prof. Ľubomír Belej, Užhorod (професор Любомир Белей, Ужгород)

Pre Centrum pre európsku politiku (www.ccp.sk)

vydalo Vydavateľstvo Michala Vaška

© Vydavateľstvo Michala Vaška, Prešov 2010

ISBN 978-80-7165-809-2

Účastníci projektu:

Helena Bondrová, Olga Čičváková, Mária Čižmárová,

Mária Holomáňová, Daniela Komanická, Tatiana Marušinová,

Ľubomíra Millá, Mikuláš Petrašovský, Iveta Svítková

Герцог Юрій, Годована Мирослава, Гулей Марія, Касинец Наталия,

Костюк Мирослава, Мазютинець Габріела, Примак Віра,

Пришляк Ольга

Na tvorbe a finalizovaní slovníka participovali / У підготовці та
завершенні словника брали участь:

Martina Bendíková, Adam Liberčan, Ivan Jackanin, Kristína Košková,

Peter Križan, Bohdana Marecová, Zuzana Mrvová, Milan Vetrák

CENTRUM
PRE EURÓPSKU
POLITIKU

NPOA

norway
grants

Obsah / Зміст

Úvod / Вступ	8
Zdroje, pramene / Джерела	12
Európska integrácia / Європейська інтеграція (slovník slovensko-ukrajinský)	15
Slangové výrazy / Жаргонні вирази (slovník slovensko-ukrajinský)	42
Homonymá a podobne znejúce slová / (slovník slovensko-ukrajinský)	62

Úvod

Zakarpacie a Slovensko až do polovice dvadsiateho storočia nerozdeľovali hranice, pretože boli súčasťou rovnakých štátnych útvarov. V rámci projektu Centra pre európsku politiku **Škola bez hraníc** sme na štyroch seminároch od júla 2009 do mája 2010 debatovali a tvorili so sedemnástimi učiteľmi zo škôl z okresov, v ktorých sa vyučuje v slovenskom i ukrajinskom jazyku o tom, čo nás spája aj rozdeľuje. Máme podobné zvyky, jedlá, folklór a spájajú nás pohoria, rieky ale i mnohé významné osobnosti pôsobiace na území, ktoré v súčasnosti rozdeľuje vonkajšia hranica Európskej únie.

Projekt sme realizovali v rámci blokového grantu **Otvárame dvere pre nové možnosti spolupráce** Nórskeho finančného mechanizmu, spolufinancovaného Úradom vlády SR sprostredkovaného Nadáciou na podporu občianskych aktivít. Jeho hlavným cieľom bolo rozvinúť kontakty a spoluprácu medzi školami na oboch stranách hranice.

Počas dvoch rokov, čo sme spoločne pracovali, spoznávali sa navzájom a nachádzali nové pohľady na východné Slovensko a Zakarpacie, sme si často ani neuvedomovali, kedy hovoríme po slovensky a kedy po ukrajinsky. Na druhej strane nás často prekvapilo, že rovnako znejúce slovo znamená v oboch jazykoch niečo celkom iné. Z množstva slov, pri ktorých sme sa pozastavili, sme zostavili slovník – ako pomôcku pre iných, ktorí majú priateľov, kolegov či hostí na druhej strane hranice. Nemali sme ambíciu vytvoriť akademický či prekladový slovník, ale priblížiť jazyk susedov všetkým, ktorí sa chcú učiť alebo aspoň porozumieť.

Hlavnými beneficentmi slovníka môžu byť učitelia ukrajinského jazyka na Slovensku a učitelia na slovenských školách na Ukrajine, žiaci a študenti týchto základných, stredných a vysokých škôl, mimovládne organizácie, turistické informačné centrá a vybrané hotely v regióne, kde budú tieto materiály k dispozícii návštevníkom. Slovníky ponúkame i podnikateľom, zástupcom regionálnych a miestnych samospráv a organizáciám tretieho sektora na oboch stranách hranice – teda subjektom, ktoré realizujú cezhraničné aktivity najrôznejšieho charakteru.

Slovník pozostáva z troch častí – zahŕňa vybrané výrazy z oblasti európskej integrácie, slangu a homonym a podobne znejúcich slov. Časť „Európska integrácia“ vychádza zo slovníkov, ktoré sú k dispozícii na webovej stránke Delegácie Európskej komisie v Kyjeve. Pri jednotlivých heslách je uvedený aj ich anglický ekvivalent, nakoľko anglický jazyk je v eurointegráčnej terminológii referenčný.

Výrazy v častiach „Slangové výrazy“ a „Homonymá a podobne znejúce slová“ vybrali účastníci projektu so svojimi žiakmi a študentmi. Tieto dve časti obsahujú exemplifikačnú vetu ako praktickú ukážku živého jazyka.

Časť „Homonymá a podobne znejúce slová“ je zoradená podľa abecedy (latinky). Ikonka \cong za slovami znamená, že najpoužívanejší význam slova je v slovenčine i v ukrajínčine rovnaký.

Po dohode medzi účastníkmi sme sa rozhodli, že prízvuk pri ukrajinských slovách nebudeme označovať.

Ďakujeme Nadácii Konrada Adenauera za spolufinancovanie projektu. Naša vďaka patrí i firme SESO, s.r.o. a IPEC Projekt, s.r.o. za finančnú podporu tlače slovníka.

Veríme, že slovník prispeje k lepšiemu porozumeniu pri vyučovaní ako i učení sa oboch jazykov a pri projektoch a každodennej cezhraničnej spolupráci.

*Zuzana Mrvová, Kamil Sládek, Alexandra Stará
členovia realizačného tímu „Škola bez hraníc“*

Zdroje, pramene / Джерела

- BUNGANIČ, P.: *Slovensko-ukrajinský slovník*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1985. 688 strán. ISBN 67-526-85
- БУСЕЛ, В. Т.: *Великий тлумачний словник сучасної української мови*. – Київ, Ірпінь: Перун, 2007. – 1736 с.
ISBN: 966-569-013-2
- Чесько-український словник*. У двох томах. Київ, Наукова думка 1989. ISBN 5-12-000145-9 (т.1), ISBN 5-12-001262-0 (т.2).
- ČIŽMÁROVÁ, M., KUNDRÁT, J.: *Ukrajinsko-slovenský slovník pre základné a stredné školy*. Prešov: Exco 2003. 352 s. ISBN 80-89022-27-8
- FILKUSOVÁ, M.: *Rusko-slovenský a slovensko-ruský vreckový slovník*. Bratislava. SPN – 1977, 815 s.
- КОЧЕРГАН, М.: *Словник російсько-українських міжмовних омонімів*. – К.: Академія, 1997. 400 с. ISBN 966-580-006-X
- Krátký slovník slovenského jazyka*. 4., doplnené a upravené vyd. Bratislava: Veda 2003. 988 s. ISBN 80-224-0750-X
- KURIMSKÝ, A. – ŠIŠKOVÁ, R. – SAVICKÝ, N.: *Ukrajinsko-český slovník*. I. a II. diel. Praha, Academia, nakladatelství Akademie věd ČR 1996. ISBN 80-200-0144-1 (1.zv.), ISBN 80-200-0157-3 (2.zv.).
- Slovník slovenského jazyka*. Red. Š. Peciar. Bratislava: Vydavateľstvo SAV, 1959 – 1968. 6 zv.
- Slovník súčasného slovenského jazyka (A – G)*. Red. K. Buzássyová – A. Jarošová. Bratislava: Veda, 2006. ISBN 80-224-0932-4
- Словник сучасного українського сленгу*. Упорядник Т.М.Кондратюк.

- Харків: Фоліо, 2006. – 350 с. ISBN 966- 03-3268-8
- Словник української мови: В 11 т. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. – Київ: Наукова думка, 1970–1980.
- СТАВИЦЬКА, Л.: Апро, жаргон, сленг. Соціальна диференціація української мови. – Київ: Критика, 2005. – 464с.
- СТАВИЦЬКА, Л.: Український жаргон. Київ: Критика, 2005. 336 с.
- ŠIŠKOVÁ, R., SAVICKÝ, N.: Ukrajinsko-český a česko –ukrajinský slovník. Voznice, Leda s.r.o. 2008, 1026 s., ISBN 978-80-7335-113-7
- Velký rusko-slovenský slovník*. 1. – 5. díl. Bratislava: SAV, 1960 –1970.
- Velký slovensko-ruský slovník*. 1. – 6. díl. Bratislava: VEDA, 1979 –1995.

Internet

- <http://www.slovnyk.net/>
- <http://slovník.juls.savba.sk/>
- http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/documents/virtual_library/44_dictionary_eu_uk.pdf
- http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/documents/virtual_library/08_eu_dictionary_uk.pdf
- http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/documents/virtual_library/09_glossary_en.pdf
- http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/more_info/virtual_library/index_en.htm

Európska integrácia

Slovník slovensko-ukrajinský

absorpčná kapacita (EÚ)
absorption capacity; absorptive capacity

приймальна спроможність (ЄС); готовність отримувати сприяння

acquis communautaire, (právne normy a princípy [zásady] Spoločenstva)
acquis communautaire

acquis communautaire; доробок Спільноти

akcia/aktivita/činnosť
action/activity

акція / захід

Akčný program Európskeho Spoločenstva na podporu mobility univerzitných študentov (Erasmus)
European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (ERASMUS)

Програма дій Європейської Спільноти зі студентської мобільності ("Еразм")

**Amsterdamská zmluva
(Zmluva z Nice, Maastricht-
ská, Rímska, Lisabonská
atď).**

*Treaty of Amsterdam (Nice,
Maastricht, Rome, Lisbon etc.)*

Амстердамський Договір
(Ніццький, Маастрихтський,
Римський, Лісабонська угода
etc.)

**analýza SWOT (silných
stránok, slabých stránok,
príležitostí a hrozieb)**

*SWOT analysis (of strengths,
weaknesses, opportunities and
threats)*

аналіз СВOT (сильних, слабких
можливостей, небезпек)

aplikant, žiadateľ

applicant

претендент

budovanie inštitúcií

institution building

інституційна побудова

celkové ciele/zámery

overall objectives

загальні цілі

celoživotné vzdelávanie

lifelong education

ціложиттєва освіта

celoživotné vzdelávanie <i>lifelong learning (LLL, 3L)</i>	ціложиттєве навчання
cezhraničné kultúrne väzby <i>cross-border cultural links</i>	транскордонні культурні зв'язки
cezhraničný <i>cross-border</i>	транскордонний
cieľ <i>objective</i>	мета
clo, colné poplatky <i>customs duties</i>	МИТО
colná spolupráca <i>customs cooperation</i>	митна співпраця
colná únia <i>customs union</i>	МИТНИЙ СОЮЗ
colné orgány <i>customs authorities</i>	митні органи
colné predpisy, colná legislatíva <i>customs legislation</i>	митне законодавство; митне право

colné územie spoločenstva <i>Customs territory of the Community/Community's customs territory</i>	митна територія Спільноти
Colný informačný systém (CIS) <i>Customs Information System (CIS)</i>	Митна інформаційна система (MIC; CIS)
curriculum vitae (CV), životopis <i>Curriculum Vitae (CV)</i>	Curriculum Vitae (CV), біографія
členské štáty <i>Member States</i>	держави-члени
demokratický deficit <i>democratic deficit</i>	дефіцит демократії
(denné) diéty <i>daily subsistence allowance</i>	добові
dobré (praktické) príklady <i>best practice</i>	взірцевий досвід; взірцева практика

dobré susedstvo/politika dobrých susedských vzťahov <i>good neighbourliness</i>	добросусідство
dodávky/zásobovanie <i>supplies</i>	постачання
dohoda <i>agreement</i>	угода
dohoda o pridružení (k Spoločenstvu) <i>association agreement</i>	угода про асоціацію (до Спільноти)
vnútorný trh <i>internal market</i>	внутрішній ринок
dopad/dosah <i>impact</i>	вплив
doplnok, dodatok <i>addendum</i>	додаток
Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR) <i>European Bank for Reconstructi-</i> <i>on and Development (EBRD)</i>	Європейський Банк Реконструкції та Розвитку (ЄБРР)

Európska bezpečnostná stratégia <i>European security strategy</i>	Європейська стратегія безпеки
Európska centrálna banka (ECB) <i>European Central Bank (ECB)</i>	Європейський Центральний Банк (ЄЦБ)
Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov <i>European Charter for Regional or Minority Languages</i>	Європейська хартія регіональних мов та мов меншин
Európska komisia (Komisia) <i>European Commission (The Commission)</i>	Європейська Комісія (Комісія)
Európska politická spolupráca <i>European political cooperation</i>	Європейська політична співпраця
Európska Rada <i>European Council</i>	Європейська Рада

Európska susedská politika (ESP) <i>European Neighbourhood Policy (ENP)</i>	Європейська політика сусідства (ЄПС)
Európska únia (EÚ) <i>European Union (EU)</i>	Європейський Союз (ЄС)
Európske spoločenstvá <i>European Communities (the European Communities)</i>	Європейські Спільноти
Európske spoločenstvo (ES) <i>European Community (EC)</i>	Європейська Спільнота (ЄСп)
Európske spoločenstvo uhlia a ocele (ESUO) <i>European Coal and Steel Community (ECSC)</i>	Європейська спільнота з вугілля та сталі (ЄСпВС; ECSC)
Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR; ERDF) <i>European Regional Development Fund (ERDF)</i>	Європейський фонд регіонального розвитку (ЄФРР; ERDF)

európsky komisár/člen európskej komisie <i>European Commissioner</i>	європейський комісар
Európsky parlament <i>European Parliament</i>	Європейський Парламент
Európsky sociálny fond (ESF) <i>European Social Fund (ESF)</i>	Європейський соціальний фонд (ЄСФ; ESF)
Eurozóna <i>euro zone (euro area)</i>	простір євро; зона євро
finančná ponuka/návrh <i>financial proposal</i>	фінансова пропозиція
fixné/pevne stanovené náklady <i>fixed costs</i>	фіксовані витрати
harmonizácia/zosúladenie legislatívy <i>harmonization of legislation</i>	гармонізація законодавства
hodnotenie, evaluácia <i>evaluation</i>	оцінка

Charta základných práv <i>Charter of Fundamental Rights</i>	Хартія засадничих прав
Informačná sieť o vzdelávaní v Európskom spoločenstve (EURYDICE) <i>Education Information Network in the European Community (EURYDICE)</i>	Освітня інформаційна мережа Європейської Спільноти “Евридика” (EURYDICE)
informálne vzdelávanie <i>informal education</i>	позаформальна освіта
jednotný trh <i>single market</i>	єдиний ринок
kandidátska krajina <i>candidate country</i>	країна-кандидат / країна-кандидатка
Kohézny fond (KF) <i>Cohesion Fund (CF)</i>	Фонд гуртування (ФГ)
kontraktor, zmluvná strana <i>contractor</i>	підрядник
kontroly na vnútorných hraniciach <i>internal border controls</i>	контроль на внутрішніх кордонах

kritériá (podmienky) pre vstup do EÚ (Kodanské kritériá) <i>accession criteria (Copenhagen criteria)</i>	критерії вступу / приєднання (Копенгагенські критерії)
kultúrna rôznorodosť <i>cultural diversity</i>	культурне розмаїття
kultúrne siete <i>cultural networks</i>	культурні мережі
kultúrny program (Kaleidoscope, Ariane, Rafael) <i>cultural programme ("Kaleidoscope", Ariane, Raphael)</i>	програма сприяння культурі ("Калейдоскоп", "Аріадна", "Рафаель")
logický rámcový prístup/metóda <i>logical framework approach</i>	послідовний рамковий підхід
ľudské práva <i>human rights</i>	права людини
medzikultúrne porozumenie <i>intercultural understanding</i>	міжкультурне порозуміння

miestna mena <i>local currency</i>	місцева валюта
migrácia <i>migration</i>	міграція
mimovládne organizácie (MVO) <i>NGO's (Non-governmental Organisations)</i>	неурядові організації (НУО)
mobilita <i>mobility</i>	мобільність
mobilita učiteľov <i>teacher mobility</i>	вчительська мобільність; мобільність учителів
MSP (malé a stredné podniky) <i>SME (Small and medium-sized enterprise)</i>	МСП (малі та середні підприємства)
nadnárodný <i>supranational</i>	наддержавний; наднаціональний

najmenej prosperujúce regióny <i>least-prosperous regions</i>	найменш заможні регіони
najmenej rozvinuté krajiny <i>least developed countries (LDC)</i>	найменш розвинені країни (НРК; LDC)
náklady na preplatenie / úhradu <i>reimbursable costs</i>	затрати, що відшкодовуються
náklady projektu <i>project costs</i>	вартість проекту
národná a regionálna rozmanitosť/diverzita <i>national and regional diversity</i>	національне та регіональне розмаїття
národná identita (národné identity) členských štátov <i>national identity (-ies) of the Member States</i>	національна ідентичність держав-членів
štátna príslušnosť/národnosť <i>nationality</i>	національність; громадянство; державна належність

ponuka <i>offer</i>	пропозиція
neformálne vzdelávanie <i>non-formal education</i>	неформальна освіта
nová susedská politika <i>new neighbourhood policy</i>	нова політика сусідства
občianstvo Únie <i>citizenship of the Union</i>	громадянство Союзу
odborná príprava/odborné vzdelávanie, tréning <i>training</i>	професійна підготовка
ochrana duševného vlastníctva <i>intellectual property protection</i>	захист авторських прав
organizácia súkromného sektora <i>private sector organisation</i>	організації приватного сектору
otcovia zakladatelia <i>founding fathers</i>	батьки-засновники

Pakt stability a rastu <i>Stability and Growth Pact</i>	Пакт про стабільність і зростання
partnerstvo, partnerská spolupráca, twinning <i>twinning</i>	споріднення
pevnosť Európa <i>“Fortress Europe”</i>	Європа-фортеця
piliere Európskej únie <i>pillars of the European Union</i>	колони Європейського Союзу; стовпи Європейського Союзу
platba <i>payment</i>	платіж
podmienky pobytu <i>conditions of residence</i>	правила перебування
politika životného prostredia, enviromentálna politika <i>environment policy</i>	політика щодо довкілля; екологічна політика
posúdenie <i>appraisal</i>	оцінка

potvrdenie, súhlas <i>endorsement</i>	підтвердження, згода
povolenie na pobyt <i>residence permit</i>	дозвіл на проживання
právo Spoločenstva <i>Community law</i>	право Спільноти; спільнотове право
právo voľne sa pohybovať a zdržiavať (na území členských štátov) <i>right to move and reside freely (within the territory of the Member States)</i>	право вільно пересуватися та перебувати (на території держав-членів)
predpoklady <i>assumptions</i>	припущення
predseda (Komisie, Európskej rady) <i>President (of the Commission; of the European Council)</i>	Голова (Комісії; Європейської Ради)
predvstupová pomoc <i>pre-accession aid</i>	передвступна допомога; передприєднана допомога

<p>Predvstupový nástroj štrukturálnej politiky / Nástroj štrukturálnej politiky v predvstupovom období (ISPA)</p> <p><i>Instrument for Structural Policies for Pre-Accession (ISPA)</i></p>	<p>передприєднавчий структурний інструмент (ПСІ, ISPA)</p>
<p>odovzdávanie know-how</p> <p><i>transfer of know-how</i></p>	<p>передача ноу-хау</p>
<p>prevádzkové náklady</p> <p><i>operating costs</i></p>	<p>обігові витрати</p>
<p>prijemca</p> <p><i>beneficiary</i></p>	<p>отримувач (бенефіціар)</p>
<p>prijímajúci členský štát</p> <p><i>beneficiary Member State</i></p>	<p>державо-член, що отримує допомогу; державо-член – бенефіціар</p>
<p>princípy/zásady subsidiarity a proporcionality</p> <p><i>principles of subsidiarity and proportionality</i></p>	<p>принципи субсидіарності і пропорційності</p>

prístupové rokovania <i>accession negotiations</i>	переговори щодо вступу/ приєднання; перемовини щодо вступу/приєднання
pristupujúci štát (krajina) <i>accession state; acceding state (country)</i>	держави/країни, що вступає (до ЄС)
program Comenius <i>Comenius action (measure)</i>	захід Спільноти "Коменський"
program Erasmus <i>Erasmus action (measure)</i>	захід Спільноти "Еразм" (ERASMUS)
program Grundtvig <i>Grundtvig action (measure)</i>	захід Спільноти "Грюндтвіг"
program SOKRATES <i>SOCRATES programme</i>	програма "Сократ" (SOKRATES)
Program Spoločenstva na podporu medziregionálnej spolupráce regiónov v rámci EÚ (Interreg) <i>Community programme aiming to stimulate inter-regional coo- peration within the EU (Interreg)</i>	Спільнотова програма зі стимулювання міжрегіональної співпраці всередині ЄС ("Інтеррег"; Interreg)

program TEMPUS <i>TEMPUS programme</i>	програма ТЕМПУС (TEMPUS)
Rada <i>Council (The Council)</i>	Рада
Rada Európskej únie <i>Council of the European Union</i>	Рада Європейського Союзу
Rada Európskej únie (Rada ministrov) <i>Council of the European Union (Council of Ministers)</i>	Рада Європейського Союзу (Рада міністрів)
Rada Európy <i>Council of Europe</i>	Рада Європи
rozdiely medzi regiónmi <i>disparities between Regions</i>	розбіжності у рівні розвитку регіонів
rozhodnutie <i>decision</i>	рішення
rozšírenie <i>enlargement</i>	розширення

rozširovanie <i>dissemination</i>	розповсюдження
rozširovanie (integrácie) <i>widening (of integration)</i>	поширення; поширювання; ширшення (інтеграції)
rozvoj ľudských zdrojov <i>human resources development</i>	розвиток людських ресурсів
rozvoj vidieka <i>rural development</i>	розвиток села; розвиток сільської місцевості
SAPARD (Špeciálny prístupový program pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka) <i>SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development)</i>	САПАРД (Спеціальна програма з сільського господарства та розвитку села; SAPARD)
schengenské acquis (právo) <i>Schengen acquis</i>	Шенгенський acquis; Шенгенський Доробок
Schengenský informačný systém (SIS) <i>Schengen Information System (SIS)</i>	Шенгенська інформаційна система (ШІС; SIS)

smernica <i>directive</i>	директива
spoločný podnik <i>Joint Venture</i>	спільне підприємство
spolufinancovanie, kofinancovanie <i>co-financing</i>	спільне фінансування
správa o pokroku <i>progress report</i>	поточний звіт
správa o ukončení projektu <i>completion report</i>	звіт про виконання робіт
stabilizačná a asociačná dohoda (SAD) (s krajinami západného Balkánu) <i>Stabilisation and Association Agreement (SAA) (with Western Balkan States)</i>	Угода про стабілізацію та асоціацію (SAA) (з країнами Західних Балкан)

stabilizačný a asociačný proces (s krajinami západného Balkánu)

Stabilisation and Association Process (concerning Western Balkans)

процес стабілізації та асоціації; процес, спрямований на стабілізацію та асоціацію (з країнами Західних Балкан)

Stredoeurópska dohoda o voľnom obchode (CEFTA)

Central European Free Trade Agreement (CEFTA)

Центральноєвропейська угода про вільну торгівлю (ЦЕФТА; CEFTA)

subdodávateľ, subkontraktor

sub-contractor

субпідрядник

subsidiarita

subsidiarity

субсидіарність

súdržnosť/kohézia

cohesion

гуртування; згуртованість

susedská politika

neighbourhood policy

політика сусідства

susedské krajiny

neighbouring countries

країни-сусіди; сусідні країни

susedstvo <i>neighbourhood</i>	1) сусіди; 2) сусідство
Štatistický úrad Európskych spoločností (Eurostat) <i>Statistical Office of the European Communities (Eurostat)</i>	Статистична служба Європейських спільнот (Євростат)
štátni príslušníci tretích krajín <i>non-EU nationals</i>	громадяни третіх країн
štrukturálne fondy <i>Structural Funds</i>	структурні фонди
štúdiá efektívnosti / uskutočniteľnosti <i>feasibility study</i>	техніко-економічне обґрунтування
Technická pomoc Spoločenstvu nezávislých štátov (TACIS) <i>Technical Assistance for the Commonwealth of Independent States (TACIS)</i>	Програма технічної допомоги країнам СНД та Монголії (TACIS)

trans-európske siete <i>Trans-European networks</i>	трансєвропейські мережі; транс'європейські мережі
transparentnosť <i>transparency</i>	розорість
trhy tretích krajín, trhy mimo ES <i>non-EC markets</i>	ринки третіх країн; позаспільнотові ринки
udržateľnosť <i>sustainability</i>	життєздатність
uchádzačská krajina <i>applicant country</i>	країна-заявник, країна-заявниця; країна-аплікант, країна-аплікантка
uskutočnenie, realizácia, implementácia <i>implementation</i>	втілення
viacjazyčnosť / mnohojazyčnosť / multilingvalizmus <i>multilingualism</i>	багатомовність

vízová politika

visa policy

візова політика

voľný pohyb osôb

free movement of persons

вільний рух осіб; вільне
пересування осіб; вільне
переміщення осіб

**voľný pohyb osôb, tovaru,
služieb a kapitálu**

*free movement of persons,
goods, services and capital*

вільний рух осіб, товарів,
послуг та капіталу

**vstup (do EÚ), pripojenie
(k EÚ, k zmluvám)**

accession

вступ (до Союзу); приєднання
(до установчих Договорів)

vstupy

inputs

внесок

výsledky

results

результати

vzťahy so zvyškom sveta

relations with the wider world

стосунки з рештою світу;
відносини з рештою світу

zabezpečenie/zaistenie vnútornej bezpečnosti <i>safeguarding of internal security</i>	захист внутрішньої безпеки
zadávacie podmienky <i>terms of reference (ToR)</i>	технічне завдання
zainteresované strany <i>stakeholders</i>	зацікавлені учасники
základné hodnoty EÚ <i>fundamental values of EU</i>	засадничі цінності ЄС
základné práva <i>fundamental rights</i>	засадничі права
základné slobody <i>fundamental freedoms</i>	засадничі свободи
zámorské krajiny a územia (ZKÚ) <i>Overseas Countries and Territories (OCTs)</i>	заморські країни та території; (ЗКТ; OCTs)
zdieľané/spoločné hodnoty <i>shared values</i>	спільні цінності (вартості)

zjednotení v rozmanitosti <i>united in its diversity</i>	об'єднаний у своєму розмаїтті; тут: (Європа), об'єднана у своєму розмаїтті
Zmluva o Európskej únii (ZEÚ) <i>Treaty on European Union (TEU)</i>	Договір про Європейський Союз (ДЄС)
zmluva o pristúpení <i>treaty of accession</i>	договір про вступ; договір про приєднання
Zmluva o založení Európskeho spoločenstva (Zmluva o ES, ZES) <i>Treaty Establishing the European Community (EC Treaty, TEC)</i>	Договір про заснування Європейської Спільноти (ДЄСп)
zmluvný orgán <i>contracting authority</i>	орган-наймач
znevýhodnené územia <i>disadvantaged areas</i>	регіони у скрутці
zručnosti <i>skills</i>	навички/ фах
žiadosť <i>application</i>	заява

**žiadost' o vstup (členstvo)
do (v) EÚ**

application for accession

заява на вступ; заява на
приєднання

Slangové výrazy

Slovník slovensko-ukrajinský

absenčka

**відсутність на роботі,
у школі**

V škole mám tri **absenčky**.

ahojkis

привіт
Ahojkis, prídem zajtra!

alkáč

алкоголік
Kamarát si nechcel pripustiť,
že je **alkáč**.

anglina

англійська мова
Píšem domácu úlohu z **angliny**.

babrák

невдаха
Si **babrák**, všetko si pokazil.

bajk

велосипед
Požičal som **bajk** kamarátovi.

bavorák

автомобіль марки «BMW»
Priviezli ju na **bavoráku**.

bezdák	бездомна людина Bezdák spí znovu pod mostom.
bifloš	зубрйй Môj spolužiak je riadny bifloš .
bonzovať	обвинувачувати, доносити Bonzovať na kamošov je podraz.
bos	керівник Bos podniku odišiel na poradu.
boty	взуття Kúpila som si nové boty .
brzda	1. напйй, яким запивають алкоголь Ako brzdu k vodke sme si objednali džús. 2. людина з повільною реакцією Vedúci tábora je riadna brzda .

bubáky

гроші

Vráť mi **bubáky**, čo som ti požičala!

búračka

зіткнення

Búračka áut spôsobila veľké materiálne škody.

bus

автобус

Čakám na **bus**.

byť zahojený

забезпечений

Chcem byť dobre **zahojený**.

segečky

труси чоловічі довгі

Dnes je taká kosa, že som si musel dať **segečky**.

ciga

сигарета, цигарка

Podaj mi **cigu**!

cool

гарний, дуже добрий

Tvoja nová bunda je **cool**.

čaja	гарна дівчина Zuzka je veľká čaja , všetkým v triede sa páči.
čajočka	приятелька, дівчина Zajtra idem s čajočkou do kina.
čeknúť	перевірити Chcem to ešte raz čeknúť .
deják	навчальна дисципліна «Історія» Nemám rád deják , lebo naša učka chce len samé dátumy a udalosti.
depka	депресія Chytá ma z toho depka .
dídžej	диск-жокей Môj brat je super dídžej .
didžina	дискотека Dnes bude perfektná didžina .

disko	дискотека Večer ideme na disko .
dlabať	бути байдужим до когось Môžem ho dlabať , veľmi ma našťval.
doučko	додатковий урок Zajtra mám doučko z ukrajínčiny.
drístať	говорити нісенітници No len už toľko ne drístaj!
drtič	людина, яка багато часу присväчує jakýсь діяльності Sused je najväčší drtič počítačových hier na sídlisku.
drúk	незграбна людина To je ale drúk , všetko zbabral.
eltete / ltt	ледве-ледве Zmaturoval ltt , vytiahol si otázky, ktoré ani nevidel.

fáro	дорогий автомобіль Pozri, to je ale fáro!
fasa	дуже добре Mal som fasa prázdniny.
fest	міцно, дуже, сильно Dostal som fest dobrý bicykel.
fety	шкарпетки Daj si dole tie fety!
fitko	фітнес-центр Každý piatok chodím do fitka .
fízel	міліціонер Fízli mu napařili fest masnú roĸutu.
foter	батько Foter mi prikázal, tak idem.
foťák	фотоапарат Kúpila som si nový foťák .

fúria	зла жінка Tá fúria na mňa tak vrieskala!
fušersky	погано зроблено Auto je opravené fušersky .
gebuľa	голова Včera ma bolela gebuľa .
gebuzina	1. дурниця Natáral im riadne gebuziny . 2. їжа, яка виглядає неапетитно та не смакує V reštaurácii mi priniesli poriadnu gebuzinu .
guľa	найгірша оцінка Štve ma tá guľa z angličtiny.
gympel'	гімназія Tohto roku končím gympel' .
haluz	щось цікаве, непередбачуване To je ale haluz , to fakt?

handry

одяг

Bola si nakúpiť nové **handry**.

háro

волосся

Na hlave má poriadne **háro**.

havaj

1. нічого не робити

Dnes mám **havaj**, budem odpočívať.

2. туалет

Idem na **havaj**.

húliť

курити

Zasa **húliš?**

hustý

дуже добрий

Nový Tarantinov film bol **hustý**.

chalovať

ковтати, їсти

Podme už rýchlo **chalovať**,
umieram od hladu.

chlastať

надміру пити алкоголь

Niektorí **chlastali** do rána.

in	модний Fialová farba je teraz in .
inták	гуртожиток Dostal som inták , lebo bývam veľmi ďaleko.
kamoš	приятель, друг Večer si ideme s kamošmi opekať.
kentus	погана, несмачна страва Na obed bol kentus , ostal som radšej hladný.
kiks	помилка Kvôli kiksu obrancu sme dostali gól.
kilo	сто євро Cez víkend som si na brigáde zarobil kilo .
klapačka	рот Zavri už tú klapačku!

kosa	щастя To bola ale kosa , že ma nevyvolala.
kosar	щаслива людина Peter je kosar , nechytily ho!
kocka	відмінник Andrea je úplná kocka !
kočkoš	гарний хлопець Náš matikár je kočkoš .
komp	комп'ютер Foter mi kúpil komp .
konina	дурниця Trepesť riadne koniny .
korba	сильний мужчина To je ale korba !
kosa	холод Ráno bolo mínus dvadsať, to je kosa !

kost'	гарна, вродлива дівчина Tá nová spolužiačka je ale kost' !
kratáasy	шорти Celé leto nosím kratáasy .
krpec	молода/ низька на зріст людина Dorazil aj náš krpec .
krúžkovica	вечірка студентів одного гуртка Uvidíme sa na krúžkovici !
ksicht	обличчя Ten bos má ale ksicht !
kulehárit'	обманювати Neostáva ti nič iné len kulehárit' .
lemra	лінива людина, ледар Ty si strašná lemra , s ničím mi nepomôžeš.

lepák

страх

Pred hodinou chémie som mal poriadny **lepák**.

liter

тисяча євро

V novej robote môžem mať aj **liter** čistého.

love

гроші

Daj mi **love**!

lúzer

невдаха

Všetci ho pokladali za **lúzra**.

makat'

багато, тяжко працювати

Vo fabrike musím tvrdo **makat'**.

melón

мільйон

Sused vyhral v lotérii **melón**.

mešuge

божевільний

Ty si ale **mešuge**!

muka

нудьга

Dnes ma chytá **muka**.

muľo	дурень Nebud' muľo a pod'!
mumák	людина, яка мало говорить, мовчун Postával tam ako mumák .
nakladačka	бійка Urob to, inak schytáš nakladačku .
namotať sa	сильно захопитись чимось Namotal som sa na tú tvoju hudbu.
odkur	хтось когось викинув To bol ale hnusný odkur , keď si ma nepodržel.
odpáľiť	втекти Musím rýchlo odpáľiť , aby ma nechyteli.
oháknuť sa	вичепуритися, гарно одягтися Dnes večer sa musíš poriadne oháknuť .

okašľať	ігнорувати Môžem to okašľať , nechcem to!
omg	О, мій боже! Omig , zasa bude písomka!
oskar	сонце Spoza mrakov vykukol oskar .
oxidovať	заважати Čo tu toľko oxiduješ ?
ožrať sa	напитися, нализатися (про алкоголь) Ožral sa a domov prišiel až po polnoci.
pade	п'ятдесят (сума) Potrebujem ešte pade na lístok.
palka	велика ціна To je veľká palka .
papuľa	морда Zaslúžil si dostať po papuli .

pecka

1. сильний удар

Včera som dostal do hlavy takú

pecku, že ešte dnes ma to bolí.

2. дуже добре

Tá jazda včera večer, to bola

pecka!

prísmenkovat' si

переписуватися по

інтернету або по телефону

S kamošmi **si prísmenkovali**

skoro celú noc.

prepínať

бракувати розуму, глузду

Začína mi z toho **prepínať**.

prievan

перевірка знань

Učka urobila riadny **prievan**.

profak

професор

Profak ma našťval.

reprak

репродуктор

Jeden **reprak** na ozvučenie tejto

miestnosti nestačí.

reštika

ресторан

V tejto **reštike** robia dobré bryndzové halušky.

rodičko

батьківські збори

V stredu máme **rodičko**.

salámista

байдужа людина

Ten človek je **salámista**, je mu všetko jedno.

samoška

звичайно

Samoška, že sa pridám.

senzi

відмінний, чудовий

Íst' sa kúpat' je **senzi** nápad.

slovina

словацька мова

Musím sa veľa učiť na **slovinu**.

spoko

гаразд

Spoko, ako chceš.

stará

дружина

Jeho **stará** ho drží nakrátko.

starý

чоловік

Môj **starý** mi dal kvety!

stretko

зустріч

Stretko sme si dohodli na štvrtok.

šajba

1. сильний удар

Dostal takú **šajbu**, že ani nestihol reagovať.

2. одиниця (найгірша оцінка)

Dnes som dostala **šajbu** z fyziky.

škule

окуляри

Očisti si **škule**, nevidím ti do očí!

šprtat'

вчитися

Že sa ti chce tolko **šprtat'** v knihách!

šrac

гарний хлопець

Do triedy prišiel nový **šrac**.

štekle

каблуки

Štekle momentálne nie sú v móde.

šupa	розвага, потіха To bola šupa!
švindľovať	обманювати, шахраювати Pri kartách pravidelne švindľuje.
telka	телевізор Na stene visí plazmová telka.
trapas	прикра ситуація Stal sa mi veľký trapas.
triko	Футболка Dám si čisté triko a môžeme ísť.
týpek	своєрідна людина Juro je známy týpek.
učka	вчителька Nová učka slovinu je cool.
vodičák	права водія Už o dva týždne dostanem vodičák.

vyb́rdnuť

виплутатися, уникнути

Musím nejako **vyb́rdnuť** z tejto situácie.

vykosený

**дуже коротко
підстрижений**

Spolužiak mal **vykosenú** hlavu.

vymetený

все забути

Dnes som ako **vymetený**, nespал som celú noc.

výška

вищий навчальний заклад

O rok by som sa rada dostala na **výšku**.

vyučko

навчання

Zajtra nám **vyučko** začína až o desiatej.

zaracha

заборона щось робити

Dostal som **zaracha**, nemôžem ísť von.

zmrzka

морозиво

Na rohu predávajú výbornú
zmrzku.

žaba

молода дівчина

Tá mladá **žaba** sa stále
predvádza.

žrádlo

їжа

Máme tu aj **žrádlo**?

žuvka

жувальна гумка

Jahodová **žuvka** mi chutí
najviac.

žvaro

сигарета

Daj mi **žvaro**!

Homonymá a podobne znejúce slová (paronymá) Омоніми та слова подібного звучання (пароніми)

bagáž

пейор. сволота, наволоч

Dúfam, že takú **bagáž** už viac nestretnem.

багаж

batožina

Багаж віддали до камери зберігання.

bájka ≙

байка

Včera sme na hodine literatúry prečítali niekoľko **bájok**.

байка

1. bájka

Розкажи мені, діду, **байку**.

2. flanel (tkanina)

Я купила сорочку з **байки**.

bal

пака, тюк

Jeden **bal** slamy váži aj 300 kilogramov.

бал

1. bod (jednotka hodnotenia)

Учень отримав 7 **балів**.

2. slávnosť; ples

Поспішаю на новорчний маскарадний **бал**.

balón

1. аеростат

Cez víkend si objednáme vyhlídkový let **balónom**.

2. повітряна кулька

Dievča má **balón** červenej farby.

banka

банк

Moja **banka** poskytuje vedenie účtu s najnižším poplatkom.

baňa

шахта

Baňu tam zatvorili pred pätnástimi rokmi.

batoh

оберемок, клунок, мішок

Plný **batoh** mu dal pri šliapaní do kopca zabrat'.

балон

1. рлупová bomba

У селах ще досі використовують газові **балони**.

2. nízkotlaková pneumatika

У авто лопнув **балон**.

3. obal balónu

Балон аеростату був пошкоджений.

банка

zavárací pohár

На столі стояла **банка** з варенням.

баня

kúpeľ

Суха **баня** — оздоровниця з природним вуглекислим газом.

батіг

bič

Батіг стьобнув по спині арештанта.

baza

бузина

Pri ceste kvitla čierna **baza**.

bezenný

малоцінний

Aj zdanlivo **bezenná** vec môže mať pre svojho majiteľa veľkú hodnotu.

blesk

блискавка

Na oblohe sa objavil obrovský

blesk.

bojko

експр. боягуз

Ja som veľký **bojko** a sama by som do hory nešla.

база

1. základ

Наша фірма має добру матеріально-технічну **базу**.

2. sklad, stredisko

Овочева **база** знаходиться за містом.

безцінний

vzácnny, neoceniteľný

Життя – це **безцінний** дар, який людина одержує при народженні.

блиск

lesk

З роками лаковані меблі втрачають **блиск**.

бойко

člen etnickej skupiny

Бойки заселяють західну територію України.

brakovať

експр. грабувати

Polícia ich chytila v momente,
keď **brakovali** pivnicu.

bralo

скеля

Zrúcaniny hradu ležia na skal-
nom **brale**.

brechat' ≡

гавкати

Skoro ráno začal **brechat'** pes.

buchta

1. булка

Na stole ostala ešte tvarohová
buchta.

2. експр. повненька дитина

Dievčatko vyzeralo ako **buchta**.

бракувати

1. chýbať

На реставрацію замку **бракує**
коштів.

2. ohodnotiť ako nekvalitné

Інженер **бракував**

виготовлені деталі.

брало

zobralo, zúčastnilo sa

Дівча **брало** воду з криниці.

брехати

1. havkať, štekať

Почувши чужі голоси, собака
почав **брехати**.

2. hovor. klamať

Ну скільки можна **брехати**.

бухта

1. zátoka

Трохи далі виднілася **бухта**.

2. kotúč lana

На пароплаві повинна бути

бухта.

búvať

спати

Dieťaťko **búva** v postielke.

byl'

стебло

Byl' patrí k vybraným slovám.

cena ≡

1. вартість товару, виражена в грошових одиницях

Cena tovaru je stanovená dohodou.

2. премія

Nobelova **cena** za mier vyvolala obrovské prekvapenie.

3. нагорода, медаль

Ukrajinský a slovenský študent získali prvú **cenu** v medzinárodnej súťaži.

čerstvý

1. свіжий

V pekárni je každé ráno dostať **čerstvý** domáci chlieb.

бувати

chodievat', navštevovat'

Тобі доводилось **бувати** за кордоном?

біль

bôľ, bolesť

Проймав його **біль** у серці.

ціна

1. hodnota tovaru vyjadrená v peniazoch

Цього року **ціни** на продукти не зміняться.

2. hodnota, význam niečoho

Ціною великих зусиль

дісталась йому перемога.

черствий

1. tvrdý, suchý

У магазині залишився лише **черствий** хліб.

2. холодний

Od rána povieva **čerstvý** vetrík.

3. останній

Čerstvé správy môžeme dostávať priamo do e-mailovej schránky.

červeň

рум'янець

Len čo sa im oči stretli, zaliala jej líca **červeň**.

čiarka

кома

Pred spojkou ale sa píše **čiarka**.

človek

1. людина

Človek by až neveril, čo dokáže!

2. особа чоловічої статі

Do obchodu vošiel **človek** statnej postavy.

2. bezcitný

Лише **черства** людина може казати про те, що любові нема.

червень

jún

У **червні** ми плануємо поїздку у Краків.

чарка

rohárik

На столі стояла **чарка**.

чоловік

1. chlap

Двоє **чоловіків** та жінка сиділи в автомобілі.

2. manžel

Чоловік подарував своїй дружині букет весняних квітів.

3. člověk (při určení počtu)
Десять **чоловік** взяло участь у обговоренні проблеми.

črep

черепок, осколок

Črepy vázy sa poval'ovali po zemi.

črevo

кишка

Potešilo ju, že nemusí ísť na operáciu slepého **čreva**.

dar

дарунок

Na narodeniny som dostala hodnotný **dar**.

dav

натовп

Dvojicu pohltil **dav**.

dávka

1. порція, доза

Liek sa užíva pravidelne v **dáv-
kach** odporúčaných lekárom.

череп

lebka

Під час археологічних розкопок було знайдено

череп неандертальця.

черево

hovor. brucho

У нього велике **черево**.

дар

надание

Ніна має **дар** до вивчення іноземних мов.

дав

dal

Син **дав** матері квіти.

давка

tlačénica

У черзі виникла сильна **давка**.

2. податок

Dávka v nezamestnanosti je vyplácaná zo základného fondu poistenia v nezamestnanosti.

desiata ≡

1. десята година

Zajtra príď o **desiatej**, budem mať na teba čas.

2. другий сніданок

Žiak si ako **desiatu** priniesol rožok so šunkou.

десята

desiata (ž. r. od desiatий)

Сиділа в **десятому** ряді.

divák

глядач

Televízie prispôsobujú ponuku programov vkusu masového

diváka.

дивак

čudák

Він був **диваком** вже змалку.

doba ≡

період

Mama je zamestnaná na

dobu určitú.

доба

24 hodín

Пройшла ціла **доба**.

doklad

1. документ

Pre vybavenie víza potrebujem ešte jeden **doklad**.

domovina

вітчизна

Naša **domovina** je krásna.

dospelý

дорослий

Stal sa z neho **dospelý** človek.

dospieť

1. приходити, доходити

Dospel k záveru, že takto je to najlepšie.

2. виростати

Mama sa teší, že už **dospejeme**.

drahá ≡

люба, мила, дорога

Drahá, pozývam ťa na večeru.

доклад

potomný materiál (podšívka, gombíky a i.)

Для пошиття пальта не вистачає **докладу**.

домовина

hrob; truhla, rakva

Над **домовиною** Кобзаря плакала вся Україна.

доспілий

zrelý

Господар зірвав **доспілий** плід.

доспіти

dozriet'

Яблука **доспіли**.

дорога

cesta

Чекала нас далека **дорога**.

drevný

1. дерев'яний

Ako podstielku pre škrečky používate **drevné** piliny.

2. отриманий із дерева (матеріалу)

Drevný odpad tvoria predovšetkým kôra, rôzne odrezky, hobliny a piliny.

drevo ≡

1. деревина, дерево (матеріал)

Drevo je vynikajúci materiál z hľadiska kvality.

2. дрова

Predaj vykurovacieho **dreva** sa v tomto roku zvýšil.

drúk

1. дрюк, дрючок, ломака

Chytil do ruky **drúk** a odohnal psa.

2. експр. бовдур

Nestoj tam ako **drúk**!

древній

starodávny

Архітектура в **древній** Греції розвивалася швидко.

дерево

1. strom

Поруч з декоративними росли фруктові **дерева**.

2. drevo

Продавали вироби з **дерева**.

друк

tlač

Підручник було подано до **друку** минулого місяця.

družina ≡

група однодумців

Žiaci sa na slovenčine učili
o Štúrovej **družine**.

dúha

веселка

Na oblohe sa objavila nádherná
dúha.

durit'

1. гнати, поганяти

Jano, treba **durit'** ovce na pašu.

2. експр. будити

Durit' niekoho zo sna je
neprijemné.

dúšok

ковток води

Lieky zapil niekoľkými **dúškami**
vody.

dýka

кинджал, фінка

Na stanovačku som si zobral

dýku.

дружина

manželka

Це моя **дружина** Галя.

дуга

oblúk, polkruh

Дуга брив у дівчини була
вузьенька.

дурити

klamať

Батьків не можна **дурити**.

душок

zárach

М'ясо має **душок**.

дика

divá

На камені лежала **дика**

кішка.

fara ≡

парафія

Vedľa kostola stojí nová **fara**.

guvernér

губернатор, управитель

Túto kolóniu spravoval dobrý

guvernér.

hádat' ≡

1. вгадувати

Hádali mu 60 rokov, ak nie
viac.

2. ворожити

Veštkyňa mu začala **hádat'**
z ruky budúcnosť.

hádká

сварка, сперечання

Bola to nepríjemná **hádká**,
no uzmierili sa.

фара

1. farský úrad

Вони просили повернути
церковну **фару**.

2. svetlo (na vozidle)

Фара в автомобілі не працює.

гувернер

domáci vychovávateľ

Гувернер навчав дівчинку
французькій мові.

гадати

myslieť

Я **гадаю**, що ви помиляєтесь
стосовно мене.

гадка

myšlienka

Я й **гадки** не мала, що можу
зашкодити своїм близьким.

haluz ≙

гілка

Na strome bola zlomená **haluz**.**галузь**

1. haluz

Якщо регулярно підрізати всі **галузі**, то дерево стає більше компактним.

2. odvetvie

Музика – **галузь** мистецтва.**hľadač**

шукач

Keď sme boli malí, hrávali sme sa na **hľadačov** pokladov.**глядач**

divák

Телевізійний **глядач** вибирає програму до смаку.**hmyz**

комаха

V lese žije veľa druhov **hmyzu**.**хмиз**

chrastie, raždie

Бабуся збирала у лісі **хмиз**.**hodovať**

бенкетувати

Po obrade sa začalo **hodovať**.**годувати**

kímiť

Мама почала **годувати** дитину.**hore**

догори

Deti sa rozbehli **hore** ulicou.**горе**

zármatok, žiaľ

У неї велике **горе**.

hostinec

корчма

Hostinec ponúka špeciality zo Zakarpattia.

hrad

замок

Spišský **hrad** patrí k najrozsiahlejším v strednej Európe.

hrot

вістря

Bol tak nešikovný, že odlomil

hrot noža.

hrôza

жах

Strach a **hrôza** naplnili jeho vnútro.

hrubá ≙

велика

Je to **hrubá** chyba, už si to zapamätaj.

гостинець

darček

За давньою українською традицією діти знаходять **гостинець** під подушкою.

град

krúru, ľadovec

День гримів грозою, падав густий **град**.

грот

jaskyňa

Ми знайшли в лісі природній

грот.

гроза

búrka

Надворі гриміла **гроза**.

груба

piecka, kachle

В середині кімнати стояла **груба**.

hrúbka

товщина

Hrúbka steny bola 30 cm.

hrudy

затвердлий кусок землі

Bager vybral obrovské **hrudy**
hlíny.

huba

1. гриб

Dubák je jedlá **huba**.

2. губка

Huba na utieranie tabule bola
celkom premočená.

3. пейор. морда

Tvoja **huba** sa nikdy nezavrie?

chápať

розуміти

Konečne mám pocit, že mate-
matiku začínam **chápať**.

грубка

sporák

У хатині тепло, бо **грубка**
натоплена.

груди

prsia, hrud'

Спортсмен дихав на повні
груди.

губа

pega

Палко цілував її **губи**.

хапати

chytat'

Діти кинулись **хапати** кота за
вуха та хвіст.

chata

дача

Najvyššie položená **chata**
vo Vysokých Tatrách je Chata
pod Rysmi.

chlapský

чоловічий

Dodržel **chlapské** slovo.

chlebník

подорожня торба для їжі
Mal plný **chlebník** jedla.

chodit' ≡

їздити

Každý víkend **chodíme**
k babke.

chovanka

вихованка

Vo výchovnom ústave prijali
novú **chovanku**.

хата

дом

Край дороги стояла стара
хата.

хлопський

hist., opovrž. sedliacky, člověk
nízkeho pôvodu

Хлопська доля — тяжка.

хлібник

zastar. pekár

Хлібник пече хліб.

ходити

chodit' (pešo)

Я **ходжу** до магазину щодня.

хованка

skryša

У сусідньому селищі виявлена
хованка з вибухівкою.

chovať

1. відгодовувати

V žrebčinci začali **chovať**
plemenné kone.

2. виховувати

Odmalička **choval** sirotu.

chrúst

хрущ

Chrúst preletel vedľa mojej
hlavy.

chudoba

бідність

V rozvojových krajinách je veľká
chudoba.

chvíľa

мить, момент

Toto bola rozhodujúca **chvíľa**
zápasu.

ховати

1. скрýвати

Мама **ховала** цукерки від
дітей.

2. pochovávať

Померлого **ховали** на
іншому цвинтарі.

хруст

1. chrupot

Здалеку було чути **хруст**.

2. raždie

На його візку стояв зв'язаний
хруст.

худоба

dobytok

На полі паслася **худоба**.

хвиля

vlna

Сильна **хвиля** вдарила
в човен.

chyba

помилка

V diktáte máš gramatickú

chybu.

chýbať

не вистачати, бракувати

Budeš mi **chýbať**.

chytat'

ловити

So starým otcom chodievame

chytat' ryby.

chytrý

меткий

Môj brat je veľmi **chytrý**.

хіба

азда

Хіба не так?

хибати

hovor. hojdat'

Хибати гойдалку — легка справа.

хитати

kolísat', hojdat'

Корабель почало добряче

хитати.

хитрий

1. prefíkaný

Хитрий, як лисиця.

2. hovor. zložitý

Майстер лагодить ручний

годинник з досить **хитрим** механізмом.

istota

впевненість

Bratovo telefónne číslo bolo jeho poslednou **istotou**.

jahoda

суниця

Deti zbierali v záhrade **jahody**.

jar

весна

Do dediny prišla **jar**.

kanava

тканина на вишивання

V galantérii sa dá kúpiť **kanava** na vyšívanie.

kanva

бідон

Kanva bola plná čerstvého mlieka.

істота

жива бытосť

У фільмі було багато міфічних **істот**.

ягода

бобиľa

Не всяка **ягода** смачна.

яр

у́з'лябина, роклина, в'у́моľ

Яр заріс густими кущами.

канава

канáľ

Треба лише викопати **канаву**.

канва

1. тканина на vyšívanie

Канва була білосніжною.

2. námet

Канва роману була захоплюючою.

kára

двоколка

Kára bola naplnená ovocím.

kedy

коли

Kedy pôjdeme na prechádzku?

klas

колос

Vietor ohýbal pšeničné **klasy**.

klub ≡

клуб

Náš športový **klub** má sto členov.

кара

trest

Злочинців не омине справедлива **кара**.

кеди

tenisky

У нього зручні **кеди**.

клас

1. trieda

Мій син навчається у першому **класі**.

2. úroveň

Спортсмени

продемонстрували на

чемпіонаті високий **клас**.

клуб

клубко

Клуб ниток коштує двадцять гривень.

klůč ≡

ключ

Stratil som **klůč** od brány.

kňaz

священик

Vtedy bol **kňazom** v našej
farnosti.

kojit'

годувати дитину груддю

Svoje dieťaťko chcem **kojit'**
aspoň niekoľko mesiacov.

kólia

порода собак

Kólia je ovčiarsky pes veľmi
priateľskej povahy.

kolos

колос

V našom meste vyrastá
obchodný **kolos**.

ключ

крѣдѣ'

В далечині ми бачили
журавлиний **ключ**.

князь

кнѣжа

Князь Кий був легендарним
засновником міста Київ.

коїти

вустрáјат'

Вона може **коїти** що їй
заманеться.

колія

1. коľај, стопа kolesa

Колія від воза вела до села.

2. (železničná) коľај

Залізнична **колія** – зона
підвищеної небезпеки.

колос

klas

На малюнку було зображено
пшеничний **колос**.

kóma ≡

непритомність

Po havárii ležal v **kóme**.**konat'**

діяти

Mali by sme rýchlo **konat'**,
aby sme to stihli.**kordón** ≡

перешкода

Počas záplavy vytvorili vojaci
kordón.**korist'**

1. трофей

Vo vraku lode našli bohatú
vojnovú **korist'**.

2. здобич

Poľovníkom sa podarilo uloviť
vzácnu **korist'**.**кома**

čiarка

Між однорідними членами
речення ставиться **кома**.**конати**

1. зомієраť

У часи голодомору люди
просто **конали** з голоду.

2. трієраť

Раби **конали** від втоми, та не
мали права на відпочинок.**кордон**

hranica

Ми виїхали за **кордон**.**користь**

osoh, úžitok

Дослідження в області
медицини приносять велику
користь для людей.

kosa ≡

коса

Narazila **kosa** na kameň.

košík ≡

намордник

Kúpil som **košík** pre psa.

koštovať ≡ (hovor. slovo)

смакувати, пробувати

Vo vínnej pivnici sme **koštovali**
niekoľko druhov vín.

kozub

камін

V obývačke si postavili teplo-
vzdušný **kozub**.

kráska

красуня

Susedova Anička je **kráska**.

коса

1. коса

Він наклепав свою **косу**.

2. vrkoč

У дівчини довга **коса**.

кошик

кошік

Діти принесли **кошик** грибів.

коштувати

stát', mať cenu

Скільки **коштував** твій
светрик?

козуб

кошік z lyka

Дідусь зробив **козуб**
з вербового гілля.

краска

hovor. rumenes, červeň

На лиці появилася **краска**
від сорому.

krik

кущ

V záhrade rástol malinový **krik**.**krov**

кроква

Na starých strechách treba vymeniť časti **krovu**.**krutý**

жорстокий

Osud bol k nemu **krutý**.**kúpa**

купівля

Kúpa na úver sa často nevypláca.**kúrit'**

опалювати

Kúrit' drevom sa oplatí.**крик**

krik

На подвір'ї чути дитячий **крик**.**кров**

krv

З його перев'язаної рани знову почала текти **кров**.**крутий**

strmý, ostrý

Круті повороти – небезпечні.**купа**

1. kora, hřba

Купа одягу лежала на ліжку.

2. pren. veľa ľudí

Купа людей стояла біля магазину.**курити**

fajčiť

У багатьох країнах заборонено **курити** на робочих та в громадських місцях.

kvietok

цвіт

V záhrade rozkvitol krásny

kvietok.**lakomý**

жадібний

Bol veľmi bohatý a **lakomý.****láska** ≡

любов, кохання

Spoznala v ňom **lásku** na celý život.**láva** ≡

лава

Zo sopky začala tiecť **láva.****КВИТОК**

lístok (vstupenka)

Для проїзду в громадському транспорті потрібен **КВИТОК.****лакомий**

іакавú

Ця земля завжди була

лакомим шматком для багатьох бізнесменів.**ласка**

1. lasica

Біля мене пробігла **ласка.**

2. láska (materinská), nežnosť, prívétivosť

Йому потрібне її ласкаве слово та ніжна **ласка.****лава**

lavica

Лав стояла серед парку.

lekárneň

аптека

Idem si po lieky do **lekárne**.**leták**

листівка

V schránke našiel propagačný

leták.**líce**

щока

Pravé **líce** mala opuchnuté.**liečiť**

лікувати

Chrípku je potrebné **liečiť**
antibiotikami.**lis**

прес-автомат

Do firmy objednali nový **lis**.**лікарня**

педоспіца

У нашому місті знаходиться
педіатрична **лікарня**.**літак**

lietadlo

Пасажирський **літак** якраз
приземлюється.**лице**

(celá) tvár

Лице сполотніло від жаху.**лічити**

ročiťat', rátat'

Всі вміють **лічити** гроші.**ліс**

les

Восени **ліс** змінює свої барви.

lístok

білет

Kúpila som si **lístok** na autobus.**листок**

лісток

Дай мені кленовий **листок**.**ľutovať**

жаліти

Ľutujem, čo som ti povedala.**лютувати**

зúріт'

У нас все ще **лютують** морози.**marka** ≡

грошова одиниця

Nemecká **marka** patrila medzi najsilnešie meny sveta.**марка**

1. známka

Видали пам'ятну поштову

марку.

2. značka

Ця **марка** автомобіля є дуже популярна.**meškať**

запізнюватися

Môj partner vždy a všade

mešká.**мешкати**

búvať

Він буде **мешкати** в нас до від'їзду.

mohyla

пам'ятник

Mohyla gen. Dr. Milana Rastislava Štefánika bola postavená v rokoch 1927–1928.

mol

мінор

A **mol** je jednou z molových stupníc.

moriak

індик

Moriak patrí medzi kurovité vtáky.

nákur

запіканка

Na obed podávali ryžový

nákur.

могила

hrob

До **могили** воїна поклали квіти.

мол

mólo

Хвилі розбивалися об **мол**.

моряк

пáтorník

Моряк майже все життя проводить на морі.

накип

sediment

На чайнику утворився **накип**.

nápad

ідея, думка

Mám skvelý **nápad**.

nápadník

залицяльник

Mám nového **nápadníka**,
rekne sa na mňa usmieva.

nástroj

1. інструмент (робочий)

V dielni sme mali najmodernej-
šie **nástroje** na opracúvanie
dreva.

2. інструмент (музичний)

Rozhodol sa pre hru na hudobný
nástroj.

напад

1. útok

Молодого чоловіка
звинуватили у **нападі** на
водія автобуса.

2. záchvat

У хворого знову був **напад**
астми.

нападник

útočník

Нападник „Інтера“ може не
зіграти проти „Динамо“.

настрій

1. nálada

В мене сьогодні поганий

настрій.

2. celkové rozpoloženie

У нашій компанії панував
добрий **настрій**.

nastúpiť

сісти до транспорту
Ponáhľal sa **nastúpiť** do
pristaveného vlaku.

nebohá

покійна
Nebohá ležala na márach.

nehoda

аварія, катастрофа
Príčinou dopravnej **nehody**
bola neprimeraná rýchlosť.

neprítomný ≡

неприсутній
Žiak bol pre chorobu **neprí-
tomný** na vyučovaní.

neskladný

громіздкий
Neskladné veci sme odložili
do pivnice.

наступити

pristúpiť pohou
Я випадково **наступила** на
ногу подрузі.

небога

úbožiačka
Небога тряслася від холоду.

негода

пеčas, nepohoda
Через **негоду** ми не
виходили з дому.

непритомний

bezvedomý
Чоловік лежить
непритомний.

нескладний

jednoduchý
Вчителька дала йому вивчити
нескладний вірш.

nevidomý

незрячий, сліпий

Nevidomý pán sa prechádzal so psom.

nežiť

не жити

Neľúbiť znamená **nežiť**.

nič

нічого

V chladničke som **nič** nenašiel.

noviny

газета

Kúpila som dnešné **noviny**.

obchod

1. торгівля

V poslednom období sme zaznamenali rozmach medzinárodného **obchodu**.

2. магазин

Nový **obchod** bude otvorený každý deň.

невідомий

незнáму

Вирушили у **невідомий** і новий для них світ.

нежить

пáдcha

Він дістав сильний **нежить**.

ніч

пос

Тиха **ніч** вкрила місто.

новини

спrávu

Вчора я дивилася вечірні **новини**.

обхід

обchôdzka

Щодня у лікарні здійснюється **обхід** хворих.

objednat'

1. замовити

Budúci týždeň musím **objednat'** tovar.

2. запросити на певну годину,
термін

Riaditeľ prikázal **objednat'**
dodávateľa na vytlačenie
publikácie.

oblek

вбрання, одяг

Tento elegantný **oblek** ti
pristane.

obloha

небо

Dnes máme krásnu modrú
oblohu.

ohľad

уважне ставлення

Ver, prosím, **ohľad** na to, čo si
o tom myslím.

об'єднати

zjednotiť

Для досягнення бажаної
мети необхідно насамперед

об'єднати наші зусилля.

облік

register

У мої обов'язки входить вести
кадровий **облік**.

облога

oblíehanie

Мешканці міста опинилися
в **облозі**.

огляд

prehliadka

Запрошуємо всіх на

огляд моделей відомого
словацького модельєра.

opálený

засмаглий

Z dovolenky sa vrátil krásne

opálený.**opanovať** ≡

заволодіти

Opanovała ma radosť,

že konečne na vlastné oči vidím

Dóm sv. Alžbety.

oprava

ремонт

Oprava bude trvať aspoň

mesiac.

opustiť

залишити

Opustil nezdravý spôsob života

a začal sa riadiť odporúčaniami

lekára.

опалений

вукірений

Цей будинок є дуже добре

опалений.**опанувати**

osvojiť si, naučiť sa

Які види діяльності ви

прагнете **опанувати?****оправа**

1. obal

Оправа книги була зроблена

із шкіри.

2. rám (na okuliare)

Ця **оправа** тобі дуже личить

3. rám (obrazu)

Оправа картини вже трохи

застаріла.

опустити

pustiť

Опустила книгу в коробку.

osud

доля

Ťažký **osud** niesla statočne.**ovocie**

фрукти

Zo stromov padalo zrelé **ovocie**.**palec**

великий палець

Zlomil si **palec** na pravej ruke.**pálit'**

палити

Slnko mu **pánilo** na hlavu celú cestu.**pár**

пара

Voz ťahá **pár** bielych koní.**parník**

пароплав

Reštaurácia sa nachádza na historickom **parníku**.**осуд**

odsudzovanie, odsúdenie

Ці почуття викликали **осуд**.**овочі**

zelenina

Овочі растуť на городі.**палець**

prst

Рука має п'ять **пальців**.**палити**

fajčiť

У приміщенні заборонено

палити.**пар**

úhor

Землю на два роки залишили під **паром**.**парник**

skleník

У городі стояв застклений

парник.

parta

віночок із стрічок

Do sály vošla nevesta s **partou**
na hlave.

partia

група

Partia mladých vyčistila les
za mestom.

pas

паспорт

K ceste na Ukrajinu potrebujeme
cestovný **pas**.

paseka

хаос, плутанина

Vietor nám na záhrade narobil
paseku.

páska

стрічка

Prilepím to lepiacou **páskou**.

парта

lavica

Хлопчика посадили за першу
парту.

партія

politická strana

В парламент пройшли дві
партії.

пас

prihrávka

Футболіст зробив точний **пас**.

пасіка

včelín

У мого дідуся велика **пасіка**.

паска

veľkonočný koláč

На великодньому столі
лежала **паска**.

pevne

1. міцно

Šnúrku šarkana držal **pevne**
v rukách, aby mu neodletel.

2. непохитно

Pevne verím, že napíšeš.

písanka

зошит

Obchody ponúkajú zľavy na
školské **písanky**.

platný

дійсний

Toto pravidlo je ešte **platné**.

platňa

пластинка

Bola to jej prvá zlatá **platňa**.

plúšť

непогода

Dúfam, že táto **plúšť** nebude
trvať dlho.

певне

істé

У мене сформувалося **певне**
бачення щодо вивчення
іноземних мов.

писанка

kraslica

У нашому місті розпочався
огляд-змагання у
розписуванні великодніх
писанок.

платний

platený

Вхід на дискотеку є **платний**.

платня

výplata

Була це її перша **платня**.

плющ

břečtan

По стіні в'ється **плющ**.

počúvať

слухати

Rada **počúvam** klasickú hudbu.**почувати**

сítiť

Мій друг **почуває** провину за скоєний злочин.**podobat' sa**

бути подібним

Chcel **sa podobat'** na svojho otca.**подобатися**

ра́чи́ť sa

Фільм **подобався** жінкам.**poгуľať**

покотити, покачати

Piškótové cesto treba ešte **poгуľať** v kokose.**погуляти**

poprechádzať sa

Подруги вийшли **погуляти** по місту.**poháňka**

гречка

Na večeru uvaríme **poháňku**.**поганка**

svetloružová muchotrávka

Гриб біла **поганка** дуже отруйний.**pohoda**

хороший настрій, спокій

Na pracovisku zavládla dobrá **pohoda**.**погода**

počasie

За вікном була сонячна **погода**.

pohreb

похорон

Po **pohrebe** sa stretla celá rodina pri jednom stole.

pokuta

штраф

Za priestupok dostal veľkú **pokutu**.

pomíňať

витратити

Podarilo sa mu rýchlo **pomíňať** otcove peniaze.

pompa

помпезність

Úspešných slovenských futbalistov sme privítali s **pompu**.

popraviť

стратити

Kráľ nechal **popraviť** svojho klauna.

погріб

рівніса

Картоплю зберігають у **погребі**.

покута

рокánie

Мамин гріх – доньчина **покута**?

поміняти

вумениť

Він хотів **поміняти** гроші.

помпа

čerpadlo

Ми викачали воду за допомогою **помпи**.

поправити

црraviť

Жінка вирішила **поправити** волосся.

popreberat'

перебрати

Včera som **popreberal**
zemiaky.

posádka

гарнізон

V našom meste sídli vojenská
posádka.

potáh

оббивка

Potáh sedadiel nášho nového
auta je tmavej farby.

повага

характер, вдача

Páči sa mi jeho **повага**, rada
s ním trávim čas.

поприбирати

роупратоваť

Зараз я повинна
поприбирати кімнату.

посадка

1. sadenie

Щойно почалася **посадка**
рослин.

2. pristátie

Літак зробив **посадку**.

3. nastupovanie

За кілька хвилин до **посадки**
його вивели на перон.

потяг

1. vlak

На станцію прибув
швидкісний **потяг**.

2. priťažlivosť, sklon

Він мав **потяг** до високого
мистецтва.

повага

úcta, vážnosť

Моя **повага** до вас
безмежна.

pozdravovať

передати вітання

Evka vás necháva všetkých

pozdravovať.**prápor**

батальйон

Motostrelecký **prápor** tvoria

štyri roty.

prekonať

1. перебороти

Prekonali sme prekážky.

2. перемогти

Súper ho **prekonal** a vyradil

z hry.

prepona

гіпотенуза

Prepona je najdlhšou stranou

pravouhlého trojuholníka.

priberať

повнішати

Môj brat konečne začal

priberať.**поздоровляти**

blahoželať

Поздоровляю тебе

з іменинами.

прапор

zástava, vlajka

Наша школа має власний

прапор та емблему.

переконати

presvedčiť

Переконати людей

— мистецтво.

перепона

prekážka

На його шляху було багато

перепон.

прибирати

upratovať

Харків планують **прибирати**

величезними пирососами.

príprava

приготування

Príprava osláv je už v plnom prúde.

prísny

строгий

Učiteľ je na žiakov **prísny**.

prítomný

1. теперішній

Sloveso je v **prítomnom** čase.

2. присутній

Včera nebol **prítomný** na vyučovaní.

prívod

подача

Na chalupe sa nám podarilo obnoviť **prívod** elektriny.

приправа

koreniny

До м'ясних страв додають різні **приправи**.

прісний

1. sladkovodný, sladký

Ми довго шукали **прісну**

воду.

2. nekvasený

Для приготування цієї страви використовують **прісне** тісто.

притомний

byť pri zmysloch

Я сидів за кермом ледь

притомний.

привід

dôvod

Я мав на це **привід**.

púčik

брунька, брунечка

Každý nový **púčik** kvetu mi robí radosť.

puding ≡

пудинг

Na stole máš čokoládový

puding.

puch

сморід

Z pivnice sa šíril nepríjemný

puch.

radnica

ратуша, магістрат

Snúbenci majú sobáš na

radnici.

rak ≡

рак

Po behu ostal červený ako **rak**.

пучок

зв'язок

Один **пучок** цибулі продають недорого.

пудинг

пáкур

Мої діти дуже люблять

пудинг.

пух

ра́періе

Подушка наповнена гусячим

пухом.

радниця

poradkuňa

Вона була **радницею**

міністра фінансів.

рак

rakovina

Рак — важна хвороба сучасності.

rakovina

рак (хвороба)

Prvé štádiá **rakoviny** možno celkom úspešne liečiť.

рана

удар

Silná **рана** pästou zhodila súpera na zem.

reči

мови

Kolko **reči** vieš, toľkokrát si človekom.

reštaurácia

ресторан

Reštaurácia je známa výbornou kuchuňou.

раковина

1. mušľa

На дні моря лежить багато

раковин.

2. vodovodná výlevka

Кухонна **раковина** була забруднена.

рана

рана

На коліні була відкрита **рана.**

речі

вещі

Кожна акуратна людина

тримає свої **речі** в порядку.

реставрація

reštaurovanie

У місті було зроблено

реставрацію пам'яток мистецтва.

riad

посуд

Od starej mamy som do výbavy dostala krásny **riad**.

riadne

як слід, регулярно

Riadne chodil do školy a pripravoval sa na vyučovanie.

riasa

водорість

Vo vode sú zelené **riasy**.

rodičia

батьки

Rodičia dbajú o výchovu svojich detí.

rozdiel

різниця, відмінність

Medzi nami je veľký vekový **rozdiel**.

ряд

рад

Дівчина стояла у п'ятому **ряду**.

рядно

prikryvka z hrubej konopnej tkaniny

Ліжко було вкрите **рядном**.

ряса

sutana

На Великдень священик одягає святкову **рясу**.

родичі

príbuzní

На родинне свято приїхали **родичі** з Києва.

розділ

kapitola, hlava

Сьогодні прочитав п'ятий **розділ** роману.

rozklad

розпадання, гниття

Po čase začal **rozklad**
spoločnosti.

rozprava

1. дебата, дискусія

Začala sa živá **rozprava**
o prednáške.

2. роздум

Medzi žánre náučného štýlu
patrí **rozprava**.

rúčka

ручка

Dieťa podalo **rúčku** otcovi.

rybina

запах риби

V sklade to bolo cítiť **rybinou**.

розклад

rozvrh

Заняття тривають відповідно
до **розкладу** уроків.

розправа

zúčtovanie, odplata

Кривава **розправа** не
оминула повстанців.

ручка

1. pero

Писати **ручкою** дуже зручно.

2. kľučka

Хлопець рішуче схопив **ручку**
та відчинив двері

рибина

veľka ryba

Вчора рибалка спіймав лише
одну **рибину**.

rys

рись

Po lese behal poľujúci **rys**.**рис**

рыža

До магазину привезли **рис**.**ryža**

рис

Varená **ryža** mi chutila.**рижа**

hovor. ryšavá

На лавці сиділа **рижа**
дівчинка.**sáčok**

мішок, мішечок

Žiak mal desiatu v **sáčku**.**сачок**

sieť na rybu

Рибалка ловить рибу у **сачок**.**sekrét** ≙

виділення

Pacientovi začali odsávať **sekrét**
z dýchacích ciest.**секрет**

tajomstvo

Скажу тобі щось по **секрету**.**skalka**

альпінарій

V záhrade mali peknú **skalku**.**skalка**

trieska

Скалка зайшла йому
в палець.

skučať

скавучати, завивати
Pes začal **skučať** od bolesti.

slizký

непристойний
Povrávalo sa o ňom, že je to
slizký človek.

slečník

сонячна парасоля
V obchodoch ponúkajú
slečníky v rôznych farebných
odtieňoch.

Slovenka

словачка
Moja babička je **Slovenka**.

smrkanie

шморгання носом
Smrkanie spolužiaka ho
rozčuľovalo.

скучати

сniest' sa
Почав **скучати** за
батьківщиною.

слизький

klzký
Слизький лід вкрив озеро.

соняшник

slečnica
Соняшники похилилися над
тином.

словенка

Slovinka
У змаганнях із біатлону
перемогу здобула **словенка**.

смеркання

súmrak, stmievanie
Він був на роботі від світання
до **смеркання**.

snežienka

підсніжник

Snežienka bola žiarivo biela.

spájat' ≡

з'єднувати

Oboch ich **spája** láska.

spinka

скріпка

Chýba mi ešte jedna **spinka**.

spisovat'

описувати

Spisoval udalosti, ktoré sa stali
po vojne.

splav

1. гребля, вал

Na vodnom toku postavili

splav.

сніжинка

snehová vločka

Сніжинка швидко розтанула
на моїй долоні.

спяяти

sclit', zlúčiť'

Спяяти арматуру було досить
важко.

спинка

operadlo (stoličky)

Спинка цього стільчика була
незручною.

списувати

odpisovat'

Списувати — погана
звичка.

сплав

1. liatina

Сплав металів виготовили
за допомогою спеціальної
технології.

2. течія, струмись

Splav je prúd vody pretekajúci cez hrádzu.

správa

новина

Včera som dostala dobrú

správu.

sprostá

дурна

Nebud' **sprostá**!

stan

палатка

V lese postavili veľký **stan**.

starosť

клопіт

Mám **starosti** o svojho syna.

stať

стаття

Stať o stave kultúry zaujala účastníkov konferencie.

2. splavovanie, plavenie

Сплав лісу проводять уже цілий тиждень.

справа

vec, záležitosť

Я успішно завершила **справу**.

спроста

prосто, priamo

Я сказав йому це **спроста**.

стан

stav

Він був у важкому **стані**.

старість

staroba

Старість — не радість.

стать

rohlavie

Жіноча **стать** в багатьох країнах переважає над чоловічою.

stav

стан

Jeho duševný **stav** sa zhoršoval.**СТАВ**

rybník

Біля річки знаходиться великий **СТАВ**.**stolica**

1. стілець

To je vyrezávaná drevená

stolica.

2. престол

Kráľ sedí na **stolici** (tróne).

3. випорожнення

Dieťa malo už niekoľko dní veľmi riedku **stolicu**.**СТОЛИЦЯ**

hlavné mesto

Братислава – **СТОЛИЦЯ** Словаччини.**stroj**

машина

Vo výrobe používame rôzne

stroje.**стрій**

voj. rad, tvar

Солдати стояли в **строю**.**sud**

бочка

Sud bol plný vína.**суд**

súd

Суд вирішив спір між сусідами.

sukňa

спідниця

Táto **sukňa** ti veľmi pristane.**сукня**

šaty

Модель була одягнена
в дизайнерську **сукню**.**sup**

сип, гриф

Sup je dravý vták.**суп**

polievka

Мама зварила смачний **суп**.**svit**

сяйво

Do miestnosti prenikal mesačný
svit.**світ**

svet

Я хочу змінити **світ** на краще.**špak**

недопалок

Pred reštauráciou bolo na zemi
plno **špakov**.**шпак**

škorec

Шпак не зимує дома.**topiť sa**

тонути

Nevládal už plávať a začal sa
topiť.**топиться**

rozpúšťa sa

На тарілці **топиться** масло.

trápiť sa

мучитися, страждати

Nebudem sa kvôli nemu **trápiť**.

tráviť

проводити (час)

Teraz už môžem **tráviť** viac času s rodinou.

trest

кара

Za **trest** nepôjdeš von!

trup

1. тулуб

Časť ľudského tela medzi hlavou a končatinami sa nazýva **trup**.

2. трюм

Trup lode bol úplne zhrdzavený.

трапитися

stať sa, prihodiť sa

Будь-що може **трапитися** в житті.

травити

порúšťať

Інколи доводиться **травити** цілий якірний канат.

трест

trust

Детальна інформація про діяльність **тресту** міститься у річному звіті.

труп

mítvola

У фільмі **труп** упав просто на машину.

trus

екскременти

Vtáci **trus** znečisťuje verejné priestranstvá.

tuha

графіт

Tuha v ceruzkách má rôzne farby.

tušiť

відчувати

Ak by to **tušil**, určite by sa správal celkom inak.

túžiť

прагнути

Často **túžime** po tom, čo nemôžeme dosiahnuť.

uhorka

огірок

V skleníku vyrástla obrovská **uhorka**.

трус

hovor. triaška; trasenie; zhon, zmätok

По радіо передавали попередження про **трус**.

туга

тужба

У цей момент я відчув сильну **тугу** за тобою.

тушити

hasiť

Іди вогонь **тушити!**

тужити

smútiť

У Франції він **тужив** за батьківщиною.

угорка

Маґарка

Його дружина – **угорка**.

úkaz

явище

Počas búrky sme na oblohe sledovali zaujímavý **úkaz**.

úklad

інтрига, змова

Je to dobre premyslený **úklad**.

úkol

оплата від виробітку

Vo firme od začiatku pracuje na **úkol**.

urazený

ображений, скривджений

Nezniesol kritiku a zostal celý večer **urazený**.

указ

пориаденіє

Указ президента вступив у дію.

уклад

спôсôб життя, житовніи штіл;

соціални систем

Твій життєвий **уклад** вартий наслідування.

укол

ін'єкція

У лікарні йому дали **укол**.

уражений

1. zarazený, zasiahnutý

Уражений постійно скаржитья на напади болю.

2. porušený, nakazený

Уражений фосфором ґрунт через рік перетворитья на удобрену територію.

úroda

врожай

Tohtoročná **úroda** obilia je len priemerná.

úrok

відсоток

Banka zmenila výšku hypotekárneho **úroku**.

úvaha

роздум

Úvaha o predaji domu ho zamestnávala celé dni.

varenie

варіння

Kuchárska kniha ponúka recepty na **varenie** a pečenie.

урода

вiзор, зовнiйшiйок; крiса, рiвab

He кажемо про її **уроду**, але про її добре серце.

урок

1. vyučovacia hodina

У першому класі **урок** триватиме тридцять п'ять хвилин.

2. úloha, ktorú dostane žiak na prípravu do ďalšieho stretnutia
На завтра мені потрібно вивчити багато **уроків**.

увага

rozornosť

Особливу **увагу** зверніть на новий закон про освіту.

варення

zaváranina

Варення готується з фруктів.

vid

вид

Vid je gramatická kategória.

videnie

бачення

Do skorého **videnia**.

vinný

винний

Obžalovaný je **vinný**.

víno

вино

Zákazníci preferujú čoraz viac červené **víno**.

vinohradník

виноградар

Vinohradník pestuje hrozno.

voňat'

добре пахнути

Ľalie nádherne **voňajú**.

від

od (predložka)

Йшов **від** брата.

видіння

візія

Це було його **видіння**.

винний

віновý, вінпу

Я люблю цей **винний** напій.

віно

вено, вубава

Батьки змалку готували для неї **віно**.

виноградник

вініса

Весь **виноградник** знищив град.

воняти

hovor. smrdiet'

У лабораторії сильно **воняло** хімічними препаратами.

vrah

убивця

Vyzeral ako **vrah** z filmu.

vrazit'

забивати, впахати

Vrazil mu pästou do nosa.

výborný

відмінний

Na konkursočnom vysvedčení
mal **výborný** prospech.

výčitka

докір

Trápili ho **výčitky** svedomia.

výhľad

вид, краєвид

Z Kriváňa je nádherný **výhľad**.

ворог

неприятел'

Вони залишилися **ворогами**
назавжди.

вразити

zarôsobit' (na koľo)

Йому вдалось **вразити**
дівчину.

виборний

volený, volebný

Учора було сформовано
виборний орган.

вичитка

korektúra

Вичитка тексту була її
завданням.

вигляд

výzor, vzhľad

У неї хороший **вигляд**.

vyhľadať

відшукати, знайти

Našou úlohou bolo **vyhľadať**
v texte desať nových slov.

vymknúť

заборонити вхід

Vymkli ho a zostal stáť pred
dverami svojho bytu.

vyrušiť

потривожити

Môžeš ma **vyrušiť** kedykoľvek.

výstava

виставка

Včerajšia **výstava** obrazov sa
mi páčila.

vygljadati

1. v očakávaní pozerat'

Дівчина продовжувала

vygljadati z вікна свого
коханого.

2. mať istý vzhľad

Усі моделі **vygljadali** дуже
ефектно.

vimknuti

вурпnúť

Світло потрібно **vimknuti**.

virušiti

odobrat' sa

Через тиждень ми **virušamo**
в подорож Європою.

vystava

divadelné predstavenie

Vystava «Сто тисяч» мені
дуже сподобалась.

výška

висота

То је обровскá **výška**.**výtah** ≡

1. ліфт

V našej bytovke je **výtah**.

2. витяг

Žiaci urobili krátky **výtah**
z prečítaného textu.**zabiť** ≡

вбити

Máme dobré klobásky, **zabili**
sme prasa.**zahýbať**

підманювати

Dlho netušil, že manželka mu
zahýba.**záchod**

туалет

V našom meste zrekonštruovali
verejné **záchody**.**вишка**

вежа

Вишка має сімнадцять
метрів висоти.**ВИТЯГ**

výťah

До завтра потрібно
підготувати **ВИТЯГ**
з протоколу.**забити**

dať gól

Нападник хотів **забити** гол.**загибати**

zanikať, zomierať

Чому люди повинні **загибати**
у такий спосіб?**захід**

západ

На **заході** сьогодні знову
дощитиме.

zachovať

зберегти

Aj napriek zložitej situácii si **zachoval** nadhľad.

záchvat

напад

Včera večer dostal srdcový **záchvat**.

základ

основа, фундамент

Tento dom je postavený na pevných **základoch**.

zákusok

тістечко

V cukrárni si môžete vybrať z množstva **zákuskov**.

заховати

скрити

Важливі документи потрібно **заховати**.

захват

1. nadšenie, obojenie, zápal

Він був у **захваті** від виставки.

2. obsadenie

У цей час активно йшла підготовка до **захвату** території та приміщень.

заклад

ústav, inštitúcia

Під час відрядження ми відвідали багато освітніх **закладів**.

закуска

predjedlo, občerstvenie

На столі було багато **закусок**.

záloha

аванс, завдаток

Záloha bola vyplatená
10. marca.

zámok ≡

замок

Pivnica bola zatvorená na visiaci

zámok.**zápach**

сморід

Z pivnice sa šíril **zápach.**

zápal

запалення

Dieťa ochorelo na **zápal** pľúc.

zápas

1. змагання

Začal internetový predaj lístkov
na futbalový **zápas.**

2. боротьба

Zápas za nastolenie slobody a
demokracie nás stál mnoho úsilia.

залога

posádka

Залога почала співати
військові пісні.

замок

hrad

Діти відвідали Спишський

замок.**запах**

vôňa

Літо завжди дарує приємний

запах волошок і троянд.**запал**

nadšenie, elán

Запал не залишав їх.

запас

zásoba

Учні мають хороший

словниковий **запас.**

záplata

латка

K rýchlejšej a jednoduchejšej
oprave odevov sa používajú
nažehľovacie **záplaty**.

zápor

заперечення

V tejto vete nie je vyjadrený
zápor.

zástava

прапор

Na stožiaroch veje štátna **zástava**.

zastávka

зупинка

Mesto opravilo všetky autobu-
sové **zastávky**.

zástup

юрба

Zástup ľudí bolo vidieť zďaleka.

заплата

výплата

Він робить все за державну
заплату.

запор

зárча

Вчора у мене був **запор**.

застава

заложення майjetku

Віддав у **заставу** свою
квартиру.

заставка

emblém

До цієї програми зробили
оригінальну **заставку**.

заступ

гýл'

Для виконання земляних робіт
вони забули взяти **заступ**.

závit

1. нарізка на гвинті

Tento **závit** treba poriadne dotiahnuť.

2. анат. звивина

Žiaci, poďme si precvičiť mozgové **závity**.

zavolať ≡

1. покликати, запросити (у гості)

Rýchlo treba **zavolať** lekársku pomoc.

2. зателефонувати

Včera som ti chcela **zavolať**.

zóna ≡

зона

Mesto otvorilo novú pešiu

zónu.

závit

závet, odkaz

Біблія – церковна книга, яка поділяється на дві частини

– Старий **Завіт** та Новий

Завіт.

заволати

zvolať, zakričať

Він так **заволав**, що його всі почули.

зона

1. zóna

Країна вступила у **зону** єдиної європейської валюти.

2. choroba obilia

Сьогодні на занятті нам

розповідали про **зону**

– хворобу хлібних злаків.

zúročit'

збільшити (капітал)

відсотками

V novom zamestnaní chcem

zúročit' svoje skúsenosti.

zviest'

спокусити

Chceli ho **zviest'** na nekalé

aktivitu.

žiara

сяйво

Raz za niekoľko rokov je aj u nás

možné pozorovať polárnu **žiaru**.

žiletka

лезо

Časť mužov uprednostňuje

žiletku pred holiacim

strojčekom.

зурочити

urieknúť, urieciť

Людське око ласе, може

легко **зурочити**.

звести

1. postaviti

У нашому районі **звели**

новий будинок.

2. vyrovnati sa

Герой роману вирішує

від безвиході **звести**

рахунки з життям.

жара

hogúčava

Настала велика **жара**.

жилетка

vesta

Проводиться розпродаж

жіночих трикотажних **жилет**

ок різних розмірів.

život

1. життя

Svoj dlhý **život** prežil v jednom meste a napriek tomu vo viacerých štátoch.

2. побут

Život na dedine sa rýchlo mení.

žúr

експр. розм. розвага у вузькому колі

Pozvala som kamarátku na **žúr**.

живіт

brucho

В мене розболівся **живіт**.

жур

hovor. druh polievky

Подекуди на Україні

за вівсяним киселем

закріпилася назва **жур**.

